

Denumirea măsurii- Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale

CODUL Măsurii-Măsura 1.1/1B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
                           SERVICII
                           SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală, în scopul implementării în comun a unor acțiuni din domeniul agricol, industrie alimentară (lanț scurt de aprovizionare și piața locală, scheme de calitate etc). Analiza SWOT evidențiază existența unei lipse reale a factorilor care să stimuleze astfel de rezultate în spațiul rural al teritoriului. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană. Astfel se va realiza depășirea și aplanarea problemelor legate de dezvoltarea afacerilor în zonele rurale. Crearea de rețele, parteneriate va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici, și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale.

Printre exemplele care evidențiază impactul negativ al acestei situații se numără:

- o gamă limitată de produse agro-alimentare în supermarket-urile din țară
- un nivel scăzut al productivității la nivelul fermelor și al sectorului de procesare
- sector de procesare insuficient dezvoltat
- nivel scăzut al activităților de marketing și diversificare
- gamă limitată de produse tradiționale
- foarte puține produse recunoscute la nivel european
- Slaba valorificare a potențialului natural
- fermierul român deși își dorește asocierea pentru că realizează că singur nu poate să-și valorifice produsele se va asocia foarte greu fără a avea un suport informațional care să-l motiveze și să susțină pentru acest demers.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii
- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale masurii

- a) cooperarea în vederea procesării în comun a produselor în lanțul scurt
- b) cooperarea în vederea depozitării și ambalării în comun a produselor în lanțul scurt
- c) cooperarea în vederea organizării vânzării pe piața locală
- d) cooperarea în vederea promovării legate de această activitate și identificarea clienților finali
- e) cooperarea în vederea aplicării schemelor de calitate
- f) cooperării între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii
- g) cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora, precum și pentru promovarea de activități la nivel local privind dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale
- h) valorificarea superioară a produselor agricole din teritoriul GAL
- i) cooperarea între fermieri și alți antreprenori din teritoriu pentru procesare, marketing, etichetare, ambalare, marcă înregistrată, vânzare, promovare, etc

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale ca prioritate principală și ca prioritate secundară:

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare alineatul 2

- a) proiecte pilot;
- b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;
- c) cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;
- d) cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte și piața locală;
- e) activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale;

f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării acestora;
g) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație;

h) sprijinirea organizării și funcționării asocierilor de tip Grup Operațional responsabile de transfer de inovații, rezultate ale cercetării, în special cu referire la riscurile și condițiile induse de schimbările climatice și riscurile de mediu.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1B Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare: Obiectul central al activității Grupurilor Operaționale fiind reprezentat de transferul de inovații și rezultate ale cercetării în domeniile relevante ale SDL;
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: proiectele pilot au preocuparea centrală de a răspunde provocărilor induse de schimbările climatice și riscurile de mediu

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este complementară măsurii M1.2 din SDL prin delimitarea activităților specifice de formare, informare și creștere a gradului de conștientizare.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este în sinergie cu toate măsurile SDL, respectiv M1,2, M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1, M6.2, M6.3, M6.4, M6.5 și M6.6 dat fiind aportul specific în termeni de inovare și transfer tehnologic, dar mai ales al **caracterului transversal al măsurii** în domeniul inovării, mediului și modificărilor climatice.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigura premisele înființării de forme asociative, rețele
- Asigura dezvoltare pentru mai mulți beneficiari direcți și indirecti
- Rezolva nevoile la nivelul unei comunități
- Se bazează pe resursele locale
- Se integrează într-o strategie locală producând sinergie și complementaritate cu alte proiecte din acea strategie
- Asigura o vizibilitate mult mai mare a investiției și implicit efectul multiplicator al proiectului
- Schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și în forme asociative
- Asigurarea unei mai bune informări asupra atractivității teritoriului

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor
R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Solicitantul este un parteneriat constituit în baza unui acord de cooperare din cel puțin doi parteneri, conform art. 35 alin.1 din Reg. UE 1305/2013, din care cel puțin unul trebuie să fie fermier.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul agricol, turismului și alimentației publice, sanatare, educație etc.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării în comun a unor proiecte de interes local

A. Studii/planuri. Acestea cuprind elaborarea studiilor și planurilor de marketing asociate proiectului, inclusiv analize de piață, conceptul de marketing. Acestea reprezintă cheltuieli privind costurile generale ale proiectului și trebuie să respecte condițiile specifice acestui tip de cheltuieli. Pentru această categorie de cheltuieli intensitatea sprijinului este de 100% iar acestea trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții simple sau acțiuni specifice

B. Costurile de funcționare a cooperării. Pot fi efectuate după semnarea contractului, nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect și pot cuprinde: Cheltuieli de

transport și de subzistență ale coordonatorului și partenerilor (diurnă), legate de activitățile parteneriatului, conform legislației naționale; Onorarii ale personalului (de exemplu angajat salariat în vederea asigurării activității de secretariat, etc.); Cheltuieli legate de închirierea spațiilor de desfășurare a întâlnirilor parteneriatului, închiriere sediu, achiziție echipamente IT și alte dotări necesare desfășurării cooperării. Pentru costurile de funcționare a cooperării intensitatea sprijinului este de 100%.

C. Costuri directe ale proiectelor specifice corelate cu planul proiectului, inclusiv costuri de promovare, și pot cuprinde (listă indicativă):

- Cheltuieli de promovare inclusiv pagina web, broșuri, pliante, bannere, promovare platită prin social media și alte rețele de publicitate, radio și televiziune, chirii standuri de prezentare, personalizare echipamente, personalizare auto. Pentru această categorie de cheltuieli intensitatea sprijinului este de 100%.

- Cheltuieli de marketing legate de etichetarea și ambalarea produsului (concept grafic realizarea de ambalaje, etichete pentru produsul ce va fi comercializat prin intermediul lanțului scurt/pietei locale*), creare/achiziționare marcă înregistrată (cheltuielile legate de achiziționarea mărcii înregistrate nu pot depăși 5% din valoarea cheltuielilor eligibile), cheltuieli pentru protejarea mărcii înregistrate (nu mai mult de 5% din valoarea cheltuielilor eligibile). Acestea vor respecta intensitatea maximă aferentă submăsurii 2.1 (50%), respectiv art.17 lit b, din Reg. (UE) nr. 1305/2013. * nu sunt limitate valoric.

- Investiții în construcții aferente activității de producție, procesare și/comercializare (modernizare, construcție), echipamente, utilaje necesare implementării proiectului așa cum rezultă din planul proiectului, inclusiv mijloace de transport adecvate activității descrise în proiect; Vor respecta intensitatea maximă aferentă submăsurii/submăsurilor din care fac parte operațiunile

- Cheltuieli legate de chirii pentru: echipamente, utilaje, mijloace transport marfă, standuri de comercializare, imobile necesare desfășurării activității descrise în proiect (altele decât sediu) etc. Pentru această categorie de cheltuieli intensitatea sprijinului este de 100%

- Aplicații software adecvate activității descrise în proiect; Vor respecta intensitatea maximă aferentă submăsurii din care fac parte operațiunile.

- Cheltuieli cu onorarii ale partenerilor, colaboratorilor externi, aferente activităților descrise în proiect și prestări servicii de către aceștia sau alte persoane/entități, inclusiv cheltuielile aferente salariului/onorariului coordonatorului de proiect. Pentru această categorie de cheltuieli intensitatea sprijinului este de 100%.

Actiuni neeligibile

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

- cheltuielile aferente certificării produselor de calitate

- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane

- construcția sau modernizarea locuinței și sediilor sociale

- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile

- achiziționarea de clădiri

-achiziționarea de terenuri construite și neconstruite

-taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea
- Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de defășurare sau finalizat
- Pentru proiectele legate de lanțurile scurte de aprovizionare, solicitantul va depune un studiu/plan, privitor la conceptul de proiect privind lanțul scurt de aprovizionare
- Pentru proiectele legate de piețele locale, solicitantul va prezenta un concept de marketing adaptat la piața locală care să cuprindă, dacă este cazul, și o descriere a activităților de promovare propuse

8. Criterii de selecție

-relevanța proiectului pentru specificul local

-structura adecvată a parteneriatului

-numărul de parteneri implicați în proiect

-principiul pietelor locale (distanța geografică între punctul de producție și punctul de vânzare)

-locurile de muncă create

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului 100% cu respectarea intensităților sprijinului menționate în secțiunea acțiuni eligibile. În cazul în care proiectul include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor măsuri, se aplică rata maximă a sprijinului pentru măsura respectivă

Valoarea nerambursabilă a unui proiect: maxim 35.000 euro

Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat prin proiect.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	3
6A	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	105.000 Euro